

Vantaan Linnan kartanon
arkeologiset koetutkimukset
30.5.–1.6.2016

Riikka Väisänen ja Tuuli Heinonen

**Vantaa
Vanda**

Tiivistelmä

Vantaan kaupunginmuseo suoritti Vantaan Linnan kartanon omistajan Tapio Korpivaaran tilauksesta arkeologiset koetutkimukset Vantaan Linnan kartanon alueella sijaitsevan Keimolan (Borgbyn) Linnan oletetulla kylänpaikalla 30.5.–1.6.2016. Lähialueelta tunnettiin myös muutamia kivikautisia irtolöytöjä, joten alue oli lisäksi merkitty mahdolliseksi kivikautiseksi asuinpaikaksi. Koetutkimukset liittyivät kartanon alueen asemakaavan suunnitteluun. Kaava-alueella oli suunnitteilla muuttanutta maankäyttöä nykyisen Linnan kartanon päärakennuksen pohjoispuolella sijaitsevan kumpareen länsiosassa, jossa sijaitsi mahdollinen vanha kylänpaikka. Koetutkimusten tarkoituksena oli määritellä muinaisjäännöksen rajaus ja säilyneisyys kaavan suunnittelualueella.

Tutkimusalueelle avattiin koneellisesti kolme koeojaa. Tutkitun alueen laajuus oli noin 31,50 m². Tutkimusten aikana ei löydetty viitteitä Borgbyn kylänpaikkaan liittyvistä kulttuurikerroksista tai rakenteista, joten keskiaikaisen asutuksen on täytynyt sijaita muualla Linnan kartanon alueella. Myöskään kivikautisia kerroksia tai löytöjä ei tullut esille tutkimusten aikana. Tutkimusten jälkeen alue vapautui rakentamiselle.

1. Sisällysluettelo

Tiivistelmä	0
1. Sisällysluettelo.....	1
2. Arkisto- ja rekisteritiedot.....	2
3. Johdanto	4
4. Tutkimusalueen kuvaus.....	5
5. Historiallinen tausta ja tutkimushistoria	7
6. Tutkimukset.....	9
7. Kaivaushavainnot ja tulkinnat	10
8. Tulokset.....	15
Lähteet ja kirjallisuus.....	16

Liitteet:

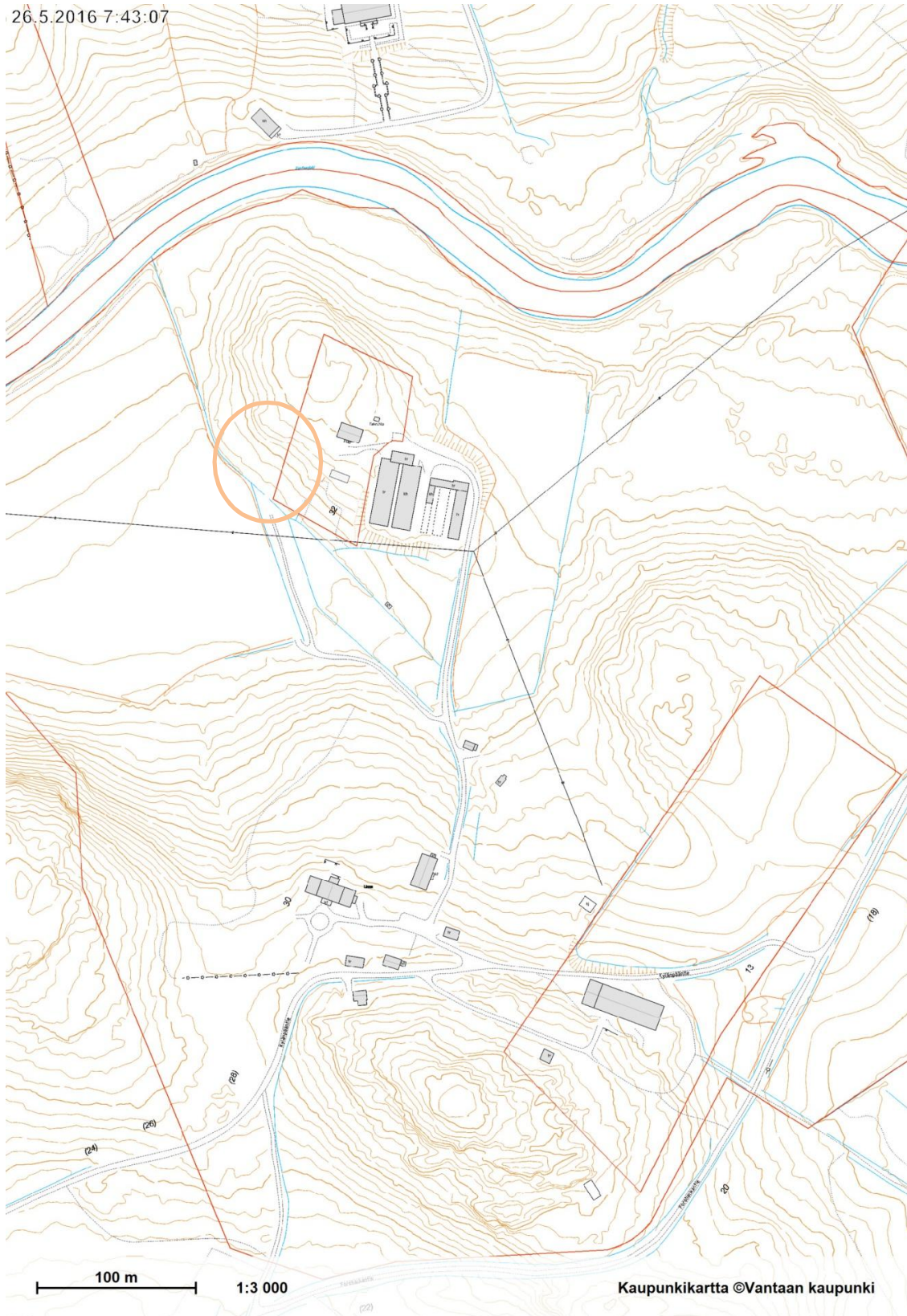
Liite 1: Digikuvaluettelo

Liite 2: Yleiskartta

2. Arkisto- ja rekisteritiedot

<i>Kohteen nimi:</i>	Keimola (Borgby) Linna
<i>Kaupunginosa:</i>	Kivistö
<i>Kunta:</i>	Vantaa
<i>Kiinteistötunnus:</i>	92-406-2-171
<i>Kohteen laji:</i>	Asuinpaikat, kylänpaikat
<i>Ajoitus:</i>	Keskiaika, historiallinen aika
<i>Muinaisjäännösrekisterin tunnus:</i>	1000001766
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	Tutkimusalueen keskipiste (ETRS-TM35FIN) Pkoo=6691514 ja lkoo=381036.
<i>Tutkimuslupa:</i>	Diariointinnumero MV/78/05.04.01.02/2016 pvm. 24.5.2016
<i>Tutkimuksen laatu:</i>	Koekaivaus
<i>Tutkimuslaitos:</i>	Vantaan kaupunginmuseo
<i>Maanomistaja:</i>	Tapio Korpivaara
<i>Kaivauksenjohtaja:</i>	FM Riikka Väisänen
<i>Apulaistutkija:</i>	FM Tuuli Heinonen
<i>Kenttätyöaika:</i>	30.5.–1.6.2016
<i>Tutkitun alueen laajuus:</i>	n. 31,50 m ²
<i>Rahoittaja:</i>	Tapio Korpivaara
<i>Kustannusarvio:</i>	4433,62 € (alv 0%)
<i>Digitaaliset kuvatallenteet:</i>	VKM kuva-arkisto Kirsti-tietokanta 1271:1-23
<i>Tutkimushistoria:</i>	Suhonen, V.-P. 2006: Vantaan keskiaikaisten kylätonttien inventointi vuonna 2005. Museoviraston arkisto.
<i>Aikaisemmat löydöt:</i>	KM 5527 Reikäkirves KM 7995:4 Käyräselkäinen kourutaltoa
<i>Alkuperäinen raportti:</i>	Museoviraston arkisto
<i>Kopiot (2 kpl):</i>	Vantaan kaupunginmuseo, Tapio Korpivaara

Peruskarttaote
26.5.2016 7:43:07

3. Johdanto

Vantaan kaupunginmuseo suoritti Vantaan Linnan kartanon maanomistajan Tapio Korpivaaran tilauksesta arkeologiset koetutkimukset kartanon alueella sijaitsevalla Keimolan (Borgbyn) Linnan oletetulla kylänpaikalla. Koetutkimukset liittyivät kartanon alueen asemakaavan suunnitteluun. Kaava-alueella muuttunutta maankäyttöä oli suunnitteilla nykyisen Linnan kartanon päärakennuksen pohjoispuolella sijaitsevan kumpareen länsipuolella, jossa oli mahdollinen vanha kylänpaikka. Kumpareen alueella sijaitsi myös mahdollinen kivikautinen asuinpaikka, koska lähialueelta oli löytynyt irtolöytöinä kivikautisia esineitä. Koetutkimusten tarkoituksena oli määritellä muinaisjäännöksen rajaus ja säilyneisyys kaavan suunnittelualueella.

Tutkimusalueella sijaitsi muinaismuistolain suojelema muinaisjäännös, Keimola (Borgby) Linna (mj. rek. nro 1000001766) historiallisen ajan kylänpaikka. Tutkimuskohteen muinaisjäännösalueen määrittely perustui keskiaikaisen kylätontin osalta V.-P. Suhosen Vantaan keskiaikaisten kylätonttien inventoinnin yhteydessä vuonna 2005 tekemään rajaukseen (Suhonen 2006), jota Vantaan kaupunginmuseon arkeologi Andreas Koivisto oli tarkentanut maastokatselmuksen jälkeen syksyllä 2015. Nykyisen Linnan kartanon paikalla on historiallisten lähteiden mukaan todennäköisesti sijainnut Uudenmaan vuoden 1543 maakirjaan merkitty Borgby. Borgbyssä oli vuonna 1543 kaksi taloa. Varsinainen Linnan kartano on merkitty vuodelta 1776 peräisin olevalle kartalle (Kepsu 2005: 96; Suhonen 2006). Kartanon pohjoispuoliselle kumpareelle oli merkitty irtolöytöjen perusteella myös mahdollinen kivikautinen asuinpaikka (mj. rek. nro 1000003954).

Tutkimukset suoritettiin 30.5.–1.6.2016 välisenä aikana. Tutkitun alueen laajuus oli noin 31,50 m². Kenttätöiden johtajana toimi Riikka Väisänen ja apulaistutkijana Tuuli Heinonen. Kenttätöidenjohtaja laati kaivausraportin. Apulaistutkija vastasi karttojen piirtämisestä. Molemmat osallistuivat valokuvien luettelointiin Vantaan kaupunginmuseon Kirsti-tietokantaan, sekä osallistuivat sekä kaivamiseen että dokumentointiin kentällä. Kaivausten kustannuksista (4433,62 €) vastasi Linnan kartanon omistaja Tapio Korpivaara. Myös kaivinkone järjestettiin tilaajan puolesta. Kenttätöiden aikana varsinaiselle tutkimusalueelle avattiin 3 koeojaa. Alue saatiin tutkittua kokonaan kenttätöiden aikana. Tutkimusten aikana ei löydetty Borgbyn kylänpaikkaan viittaavia kulttuurikerroksia tai rakenteita, joten keskiaikaisen asutuksen on täytynyt sijaita muualla Linnan kartanon alueella. Tutkimusten jälkeen alue vapautui rakentamiselle.

Vantaalla keskiviikkona 30. kesäkuuta 2016

Riikka Väisänen

4. Tutkimusalueen kuvaus

Arkeologiset koetutkimukset suoritettiin Vantaan Linnan kartanon alueella. Kartanon alue on pysynyt käytössä nykypäiviin saakka, mutta vanhan kartanomiljöön rikkovia moderneja rakennuksia ei juurikaan ole rakennettu. Rakentamattomia alueita on lähinnä säilynyt vain pihojen ja tonttien laidoilla. Varsinainen koetutkimusalue sijaitsi kartanon päärakennuksesta noin 280 metriä pohjoiseen olevalla sekametsää kasvavalla peltokumpareella, aivan kumpareen peltojen vieressä olevalla länsilaidalla. Vantaanjoen varteen kaivausalueelta oli noin 150 metriä. Vanhan Borgbyn kylänpaikan oletettiin sijainneen paikalla (Suhonen 2006). Alue vaikutti siis potentiaaliselta keskiaikaisen kylän paikaksi, koska se sijaitsi peltojen ja joen lähellä, kallioisen rinteiden suojaisessa alaosassa. Samalla kumpareella kaivausalueesta noin 60 m itään on sekä omakotitalo piha-alueineen ja puutarhoineen, että ulkorakennuksia.

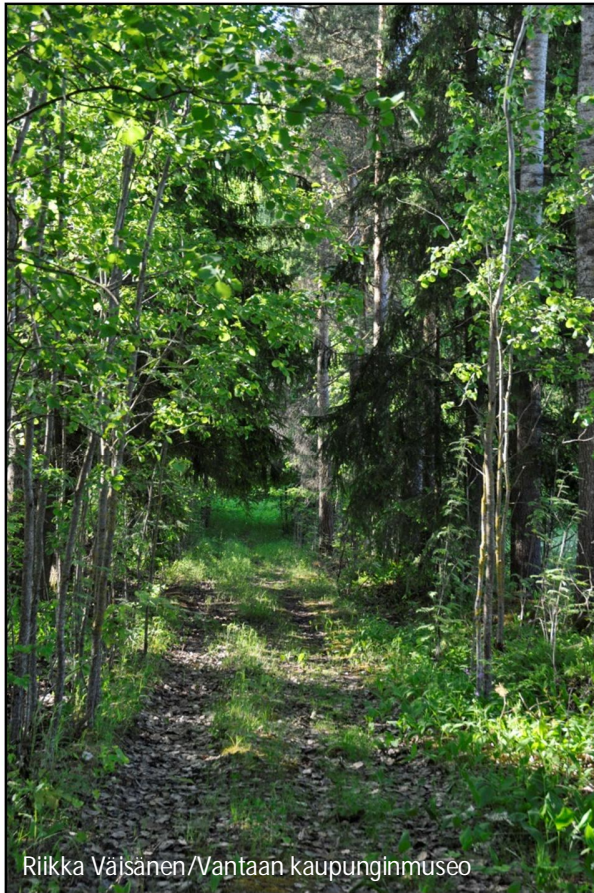
Tutkimusalueen ja pellon väliin jäi vanhan tuhoutuneen ladon tai vastaavan ulkorakennuksen rauniot (katso kuva 1). Samalla alemmalla terassilla raunioiden itäpuolella oli vanha tienpohja, joka jatkui tuhoutuneelta ulkorakennukselta etelään kohti kartanon päärakennusta (katso kuva 2). Tämän alemman terassin itäpuolella maasto nousi hieman korkeammalle ja ylemmällä terassilla kulki kapea polku pohjoiseen kohti Vantaanjoen rantaa. Ylemmän terassin itäpuolella oli kallio. Kallionkielekkeen itäpuolella alkoi aikaisemmin mainitun asuinrakennuksen muokattu pihapiiri. Tutkimusalueella kasvoi pääasiassa suuria havupuita ja koivuja, sekä pienempiä lehtipuita. Kumpareen päällä sijainneen talon pihapiirissä kasvoi vanhoja suuria tammia ja vaahteroita.

Riikka Väisänen/Vantaan kaupunginmuseo

Kuva 1. Tutkimusalue ennen koeojien avaamista. Kuvassa oikealla on tuhoutuneen ulkorakennuksen rauniot ja niiden vasemmalla puolella erottuu vanha tienpohja. Kuva on otettu etelään.

Linnan kartanon alue sijaitsee Vantaanjoen eteläpuolella. Kartanon puinen päärakennus on 1700-luvun lopulta. Päärakennusta ympäröi laaja puistoalue. Kartanon alue on osa Vantaanjoen kulttuurimaisemaa. Joen vastarannalla on Königstedtin kartano, ja yhdessä nämä kartanot muodostavat merkittävän maisemakokonaisuuden. (Rakennuskulttuuri Vantaalla -inventointi 1981.)

Kuva 2: Tutkimusalueelta etelään kohti Linnan kartanon päärakennusta johtanut vanha tienpohja. Kuva on otettu etelään.

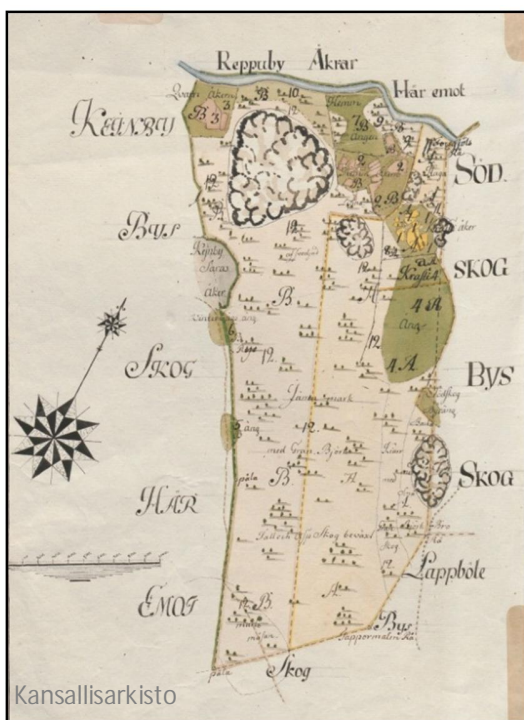

5. Historiallinen tausta ja tutkimushistoria

Nykyisen Vantaan Kivistön kaupunginosassa, ja Keimolan kylän itäosassa sijaitsevan Linnan kartanon paikalla on todennäköisesti sijainnut Uudenmaan vuoden 1543 maakirjaan merkitty Borgby. Tällä nimellä Linnan kartano ja kantatalo esiintyi jo 1500-luvulla omana kylänään erotuksena muista Keimolan (Keinbyn) tiloista. Borgbyssä oli vuonna 1543 kaksi taloa. Nimi perustuu kylän sijaintiin jyrkän kallion alla (nykyisin Linnankallio). (KA 2936; Kepsu 2005, s. 95–97; Suhonen 2006.) Varhaisin Keimolaan (Keinby) liittyvä maininta historiallisissa lähteissä on vuodelta 1440. Tällöin mainitaan kylän isäntiin kuuluneet Magnus Keme ja Laurens Keme. Kylän nimen taustalla oletetaan olevan vanha suomalainen henkilönnimi Keimo (*"itserakas, kopea"*). Varhaisin maininta varsinaisesta Keinbyn kylästä on vuodelta 1527. (Kerkkonen 1965: 46; Kepsu 2005: 95; Salminen 2013: 399.)

Keimolan alueella oli 1700-luvulla kolme tonttimaata: Gyrasin ja Backasin talojen muodostama tonttimaa Vanhan Nurmijärventien länsipuolella ja Petas ja Saras tien itäpuolella, sekä Linnan tontti nykyisen Linnan kartanon kohdalla. (Kepsu 2005: 95; Rakennuskulttuuri Vantaalla -inventointi 1981). Linnan kartano muodostettiin vuonna 1636. Kartanon muodosti Matts Tönnesson Creutzhammar kahdesta pantiksi saamastaan autiotilasta (Hako & al. 2005: 38; Kuisma 1990: 92). Linnan rälsrikartano, vanha Borg eli Borgby on merkitty vuoden 1776 karttaan (katso kuva 3). Kartan yläosaan on merkitty kalliomäki Linnankallio sekä sen itäpuolella vanha kylänpaikka (Kepsu 2005: 96; MHA B 11 4/15). Nykyinen Linnan puinen päärakennus on rakennettu 1700-luvun

loppupuolella. Sen uusklassillinen ulkomuoto on peräisin vuoden 1843 remontista. Kartanoon liitettiin vuonna 1842 puolet Petaksen ratsutilasta, sekä vuonna 1900 Saraksen tila. 1900-luvulla kartano oli pitkään Stockmannin suvun omistuksessa (Hako & al. 2005; Rakennuskulttuuri Vantaalla -inventointi 1981).

Kuva 3: Ote Linnan kartanon tiluskartasta vuodelta 1776 (MHA B 11 4/15).

Linnan kartanon alueelta tunnetaan myös kivikautisia löytöjä. Kartanon päärakennuksesta noin 400 metriä koilliseen sijaitsee Lustigkullan kivikautinen asuinpaikka (inventoinut Kreetta Lesell vuonna 2000; Leskinen & Pesonen 2008: 276). Tarkastuskäynnillään pellon laidasta löytämänsä kivitaltan perusteella Vantaan kaupunginmuseon arkeologi Andreas Koivisto arvioi kyseisen asuinpaikan ulottuvan pidemmälle länteen. Myös kesän 2016 varsinaisen tutkimusalueen lähellä, kartanon pohjoispuolella voi olla mahdollinen kivikautinen asuinpaikka. Alueelta on löydetty mm. käyräselkäinen kourutaltta (KM7995:4) sekä reikäkirves (KM5527). (Leskinen & Pesonen 2008: 281–282.)

6. Tutkimukset

Arkeologisten koetutkimusten tarkoituksena oli varmistaa oliko vanhoja kulttuurikerroksia ja rakenteita säilynyt Linnan kartanon alueella sijaitsevalla mahdollisella vanhalla Borgbyn kylänpaikalla. Tutkimusalue sijaitsi kartanon päärakennuksesta noin 280 metriä pohjoiseen olevan peltokumpareen länsilaidalla, peltoalueen vieressä. Tutkimukset liittyivät uuden asemakaavan suunnitteluun. Kohteella ei ollut aikaisemmin suoritettu arkeologisia tutkimuksia.

Tutkimusalueelle avattiin koneellisesti 3 koeojaa. Ensimmäinen koeoja avattiin rinteeseen vinosti ylemmältä terassilta kohti alempaa (laajuus noin 8 m²). Kaksi muuta koeojaa avattiin alemmalle terassille, aivan tuhoutuneen ulkorakennuksen raunioiden itäpuolelle. Koeojien laajuudet olivat: koeoja 2 noin 16,5 m² ja koeoja 3 noin 7 m². Koeojien leveys määräytyi kaivinkoneen kauhan leveyden mukaan, eli oli noin 1,20 m. Tutkimusalueella oli havaittavissa myös vanhaa tienpohjaa, joka jatkui tutkimusalueelta etelään kohti kartanon päärakennusta. Koeojia kaivettaessa yritettiin varoa suurimpien puiden juuria, minkä takia alaterassille muodostui kaksi erillistä koeojaa yhden sijaan. Koeojat puhdistettiin lapiolla ja lastalla, jonka jälkeen ne dokumentoitiin valokuvin ja kirjallisesti kuvailemalla, ja niiden rajat piirrettiin. Alueen dokumentoinnissa sovellettiin yksikkökaivausmenetelmää, vaikka varsinaisia yksikkötunnuksia maakerroksille ei annettu. Kerrosten kuvaukset löytyvät raportin kaivaushavainnot ja -tulokset osiosta. Koeojat täytettiin tutkimusten tilaajan puolesta kaivausten päätyttyä.

Koeojien sijainnit mittasi paikalleen samaan aikaan viereisellä tontilla koetutkimuksia suorittanut Museoviraston koekaivausryhmä (tutkija Jan-Erik Nyman) käyttäen hyväkseen tarkkuus GPS -paikanninta. Mittapisteiden tarkkuus vaihteli muutamasta sentistä noin 15 senttimetriin, mikä pääosin johtui tutkimusalueella olleesta puuston määrästä. Tasokiintopisteiden koordinaatit ovat ilmoitettu ETRS-GK25 koordinaattijärjestelmässä (yleiskartassa). Koeojat sijaitsivat 33–35 m mpy välillä sijaitsevilla terasseilla, mutta GPS -paikantimella ei saatu mitattua tarkkaa korkeutta pisteille. Jälkityövaiheessa mittaukset liitettiin Vantaan kaupungin digitaaliseen kantakarttaan.

Kentällä käsin piirretyt tasokartat käsiteltiin Vantaan kaupungin käyttämässä Microstation V8i -ohjelmalla. Tutkimusten aikana otetut digitaaliset kuvatallenteet talletettiin Vantaan kaupungin museon kuva-arkiston Kirsti-tietokantaan numeroilla 1271:1-23. Löytöjä ei kaivauksilta talletettu.

7. Kaivaushavainnot ja -tulkinnat

Vantaan Linnan kartanon alueelle, oletetun vanhan kylänpaikan kohdalle avattiin 3 koeojaa. Konekaivuun jälkeen koeojat puhdistettiin lapioin ja lastoin. Maakerroksia ei seulottu. Koeojien paikat on merkitty yleiskarttaan 1 (katso liite 2). Kaivetun alueen yhteispinta-ala oli 31,50 m². Lisäksi koeojien lähiympäristöä tutkittiin kairaamalla kevytkairalla.

Koeoja 1

Koeoja 1 oli etelä-pohjoissuuntainen ja kooltaan noin 7 x 1,20 m, ja sen pinta-ala oli noin 8 m² (katso kuva 4). Se avattiin rinteeseen, ylemmältä terassilta kohti alemmaa, suurien puiden väliin jääneestä kapeahkosta aukosta. Koeojan pohjoispäädystä sen syvyys oli noin 55 cm, keskiosassa noin 25 cm ja eteläpäädystä noin 30 cm.

Kuva 4: Koeoja 1. Kuva on otettu etelään.

Koko koeojan alueella pinnalla oli pintamulta- tai eloperäinen humuskerros, joka oli noin 10–15 cm paksu ja sisälsi runsaasti kasvien juuria. Sen alta tuli esille vaalea, väriltään hieman kellertävä, tiivis savensekainen siltti, joka vaihtui syvemällä vielä tiiviimmäksi ja kovemmaksi siltinsekaiseksi saveksi (katso kuva 5). Koelapionpiston perusteella tämä savinen kerros jatkui ainakin vielä noin 25 cm syvemmälle. Kerrokset tulkittiin luonnollisiksi kerroksiksi, ja koeojasta ei havaittu mitään mahdolliseen vanhaan

maankäyttöön viittaavia ilmiöitä tai kulttuurikerroksia. Pintamullan seasta löytyi muutamia moderneja kirkkaan pullolasin sekä kaakelin paloja. Löytöjä ei talletettu.

Riikka Väisänen/Vantaan kaupunginmuseo

Kuva 5: Koeoja 1, pohjoispäädyn itäprofiilia. Kuva on otettu itään.

Koeoja 2

Koeoja 2 oli lähes etelä-pohjoissuuntainen ja kooltaan noin 14 x 1,20 m, ja sen pinta-ala oli noin 16,5 m² (katso kuva 6). Se avattiin alemmalle terassille, mahdollisimman lähelle sen länsipuolella olleita tuhoutuneen ulkorakennuksen raunioita. Terassilla kulki myös vanha tienpohja, jonka kohdalle koeoja osittain avattiin. Koeojan syvyys pohjoispäädystä oli noin 50 cm, keskikohdalla ja eteläpäädystä noin 40 cm.

Riikka Väisänen/Vantaan kaupunginmuseo

Kuva 6: Koeoja 2. Kuva on otettu pohjoiseen.

Koejassa 2 pintamaan alla oli noin 15 cm paksuinen kerros mullan- ja savensekaista silttiä, joka oli väriltään tummanruskeaa. Se oli koostumukseltaan hieman irtonaisempaa. Tämän kerroksen alta esille tuli sama vaalea, hieman kellertävä savensekainen siltti kuin koejasta 1 (katso kuva 7). Myös tässä koejassa se vaihtui savisemmaksi syvemmälle kaivettaessa. Koejan keskivaiheilla, aivan koejan länsilaidassa oli savensekaisen siltin pinnalla pieni tummemman ruskea likamaa-alue, joka jatkui noin 10 cm syvemmälle. Likamaan kohdalta löytyi paljon moderneja löytöjä, kuten kirkasta lasia ja nautoja, joten se liittyi todennäköisesti vieressä oleviin ulkorakennuksen raunioihin. Myös koejan 2 pintakerroksista löytyi kirkasta lasia sekä kaakelin paloja, kuten koejasta 1 (katso kuvat 8 ja 9). Tämnäkään koejan löytöjä ei talletettu.

Riikka Väisänen/Vantaan kaupunginmuseo

Kuva 7: Koeja 2, pohjoispäädyn itäprofiilia. Kuva on otettu itään.

Koejan kerrokset tulkittiin joko luonnollisiksi tai vanhaan ulkorakennukseen liittyviksi, eikä sen alueelta tullut esille tätä vanhempaan maankäyttöön liittyviä kerroksia tai rakenteita. Myöskään vanhaa tienpohjaa varten ei ollut tuotu mitään täyttökerroksia, vaan tie oli muodostunut luonnollisten kerrosten päälle.

Riikka Väisänen/Vantaan kaupunginmuseo

Riikka Väisänen/Vantaan kaupunginmuseo

Kuvat 8 ja 9: Vasemmalla kuvassa 8 on koejien 1 ja 2 pintamaasta löytyneitä moderneja löytöjä. Oikealla kuvassa 9 koejan 2 pienen likamaa-alueen kohdalta tulleita moderneja löytöjä.

Koeoja 3

Koeoja 3 oli lähes etelä-pohjoissuuntainen ja kooltaan noin 7 x 1,20 m ja sen pinta-ala oli noin 7 m² (katso kuva 10). Se avattiin samalle alemmalle terassille yhdessä koeojan 2 kanssa, koeojan 2 eteläpuolelle. Koeojista muodostui kaksi erillistä ojaa, koska haluttiin säästää vanhan suuren koivun juuristoa kaivinkoneen aiheuttamalta tuholta. Paksut juuret näkyivät koivun kohdalla jo maan pinnalle asti. Koeojan syvyys oli koko pituudeltaan noin 30 cm.

Kuva 10: Koeoja 3. Taustalla erottuu koeoja 2. Kuva on otettu pohjoiseen.

Koeojassa pintamaan paksuus oli noin 10 cm. Sen alta tuli esille vaalea, väriltään kellertävä hiekan- ja savensekainen siltti. Kerros oli vastaava kuin muista koeojista löytynyt vaalea siltti, mutta se oli koeojan 3 kohdalla irtonaisempaa ja hiekkaisempaa (katso kuva 11). Tämäkin silttikerros vaihtui syvemmällä savisemmaksi kerrokseksi.

*Kuva 11: Koeoja 3
pohjoispäädyn itäprofiilia.
Kuva on otettu itään.*

Koeojan 3 kerrokset tulkittiin luonnollisiksi, eikä siitä löytynyt vanhaan maankäyttöön liittyviä kerroksia tai ilmiöitä. Myöskään sen kohdalta ei tavattu tienpohjan alle tuotuja täyttökerroksia.

8. Tulokset

Touko- ja kesäkuun vaihteessa 2016 suoritettiin koekaivauksia Vantaan Linnan kartanon pohjoispuolella olevalla kumpareella, jossa sijaitsi oletettu keskiaikaisen Borgbyn kylänpaikka. Aluetta kuvaava vanhin kartta on 1700-luvun loppupuolelta, jolloin siellä sijaitsi jo Linnan kartano tiluksineen. Tutkimusalue vaikutti potentiaaliselta keskiaikaisen kylän paikaksi, koska se sijaitsi peltojen ja joen vierellä, kallioisen rinteiden suojaisessa alaosassa. Paikalla oli mahdollisesti ollut myös kivikautista asutusta, koska tutkimusalueen lähistöltä oli löytynyt irtolöytöinä kivikautisia kiviesineitä. Arkeologiset tutkimukset liittyivät Linnan kartanon alueen uuden asemakaavan suunnitteluun, ja alueella tapahtuvaan muuttuvaan maankäyttöön. Koetutkimusten tarkoituksena oli määrittellä muinaisjäännöksen raja- ja säilyneisyys kaavan suunnittelualueella.

Tutkimusalueelle avattiin 3 koeojaa, joiden tarkoituksena oli selvittää oliko alueella säilynyt merkkejä vanhoista kulttuurikerroksista tai rakenteista. Koeojien lisäksi niiden lähiympäristöä kairattiin kevytkairalla. Koetutkimusten aikana ei löydetty merkkejä vanhaan maankäyttöön liittyvistä kulttuurikerroksista tai rakenteista, vaan esille tulleet kerrokset olivat luonnollisia siltti- ja savikerroksia. Muutamia modernit löydöt, kuten kirkkaan lasin ja kaakelin palat sekä rautanaulat liittyivät tutkimusalueen vieressä, sen ja pellon välissä sijainneen tuhoutuneen ladon tai vastaavan ulkorakennuksen raunioihin. Osittain tutkimusalueella sijaitsi myös vanhaa tienpohjaa. Tienpohja oli muodostunut luonnollisten kerrosten päälle, eikä sitä varten ollut tuotu erillisiä täyttökerroksia.

Tutkimusalue saatiin koekaivausten aikana tutkittua kokonaan, ja koska merkkejä keskiaikaisesta tai uuden ajan alun asutuksesta ei löydetty, on Borgbyn kylänpaikan täytynyt sijaita jossain muualla Linnan kartanon alueella. Myöskään kivikautisia kerroksia tai löytöjä ei alueelta löytynyt. Koetutkimusten jälkeen alue vapautui rakentamiselle.

Lähteet ja kirjallisuus

Arkistolähteet:

Maanmittaushallituksen kartat:

Hagström, C. 1776: Charta öfwer Linna Frälse hemmans ägor belägne i Nyland Borgo Härad och Hellsinge sochn, författad år 1776. KA MHA B11:4/15.

Voudintilit:

Uusimaa 1543, KA 2936.

Raportit:

Suhonen, V.-P. 2006: Vantaan keskiaikaisten kylätonttien inventointi vuonna 2005. Museoviraston arkisto.

Kirjallisuus:

Hako, Jukka & Hako, Senja & Lillbroända, Pia 2005: *Kartanomatka Vantaalla*. Kellastupa Oy.

Kepsu, Saulo 2005: Uuteen maahan. Helsingin ja Vantaan vanha asutus ja nimistö. *Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia* 1027. Tampere.

Kerkkonen, Gunvor 1965: Helsingin Pitäjän keskiaika. *Helsingin pitäjän historia I*. Porvoo.

Kuisma, Markku 1990: *Helsingin pitäjän historia II. Vanhan Helsingin synnystä isoonvihaan, 1550–1713*. Vantaan kaupunki. Jyväskylä.

Rakennuskulttuuri Vantaalla. Inventointi 1981. Kuntasuunnitteluviraston julkaisu C 24:1981.

Salminen, Tapio 2013: *Vantaan ja Helsingin pitäjän keskiaika*. Vantaan kaupunki. Keuruu.

Vantaa Linnan kartano, arkeologinen koetutkimus 2016

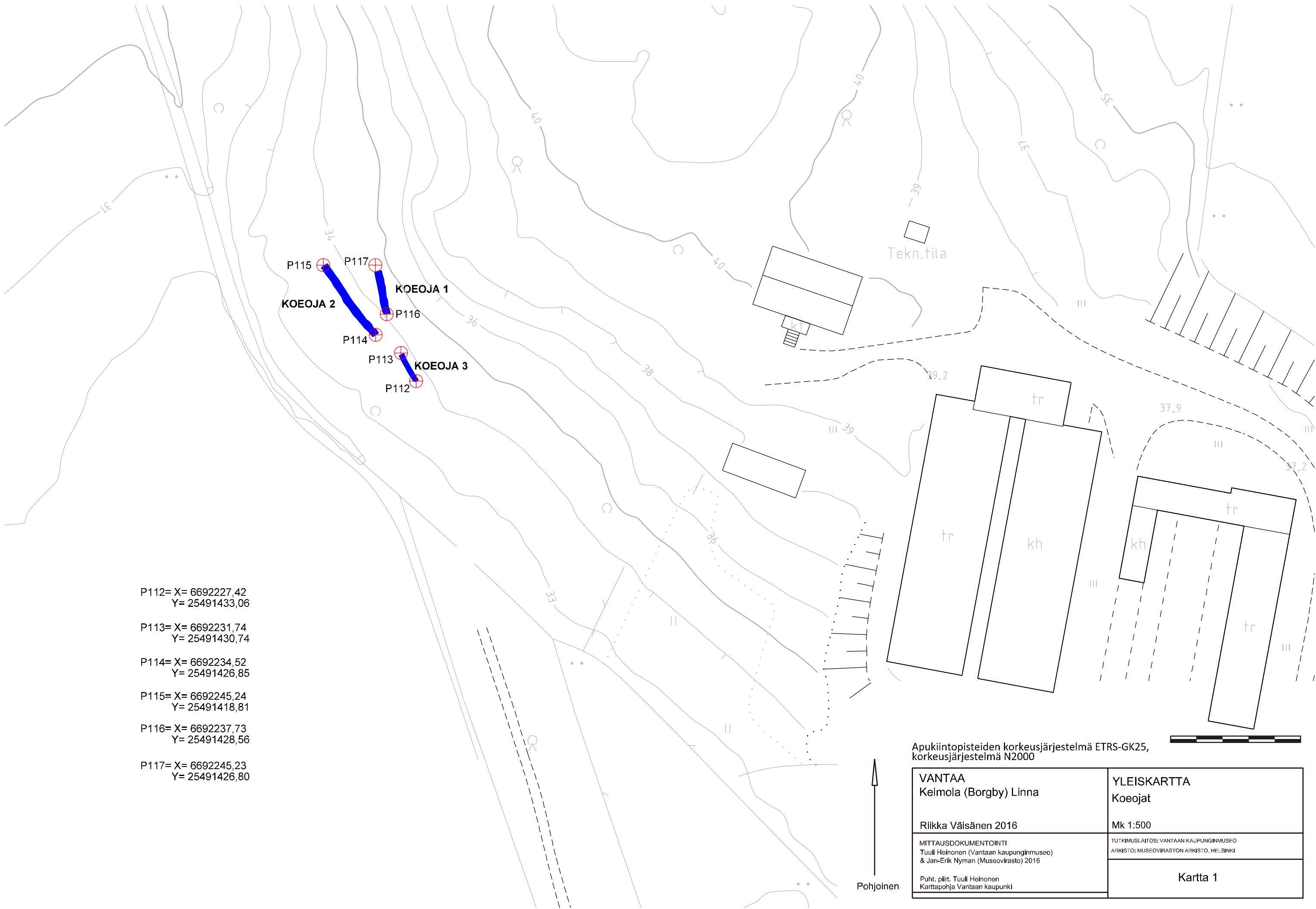
Digikuvaluettelo

Kirsti 1271:1-23

VKM kuva-arkisto	Alanu-mero	Pvm	Alue	Kuvaus	Kuva suuntaan	Kuvaaja
1271	1	30.5.2016	Tutkimus-alue	Yleiskuva tutkimusalueesta ennen puuston raivausta.	N	Tuuli Hei- nonen
1271	2	30.5.2016	Tutkimus-alue	Yleiskuva tutkimusalueesta puuston ja pensaiden raivauksen jälkeen. Tutkimus-alue oli osittain myös vanhaa tienpohjaa. Vasemmassa reunassa tuhoutuneen ladon tai muun ulkorakennuksen jäännökset.	N	Riikka Väi- sänen
1271	3	30.5.2016	Tutkimus-alue	Yleiskuva tutkimusalueesta puuston ja pensaiden raivauksen jälkeen. Oikeassa reunassa tuhoutuneen ladon tai muun ulkorakennuksen jäännökset.	S	Riikka Väi- sänen
1271	4	30.5.2016	Koeoja 1	Koeoja 1 puhdistamisen jälkeen.	S	Riikka Väi- sänen
1271	5	31.5.2016	Koeoja 1	Koeoja 1 puhdistamisen jälkeen.	N	Riikka Väi- sänen
1271	6	31.5.2016	Koeoja 1	Koeojan 1 itäprofiilin pohjoisosaa. Profiilissa on erotettavissa vain luonnollisia kerroksia: pintaturpeen alla vaalea savensekainen siltti.	E	Riikka Väi- sänen
1271	7	30.5.2016	Koeoja 1	Koeojan 1 itäprofiilin eteläosaa. Profiilissa on erotettavissa vain luonnollisia kerroksia: pintaturpeen alla vaalea savensekainen siltti.	E	Riikka Väi- sänen
1271	8	31.5.2016	Koeoja 2	Koeoja 2 puhdistuksen jälkeen.	N	Riikka Väi- sänen
1271	9	31.5.2016	Koeoja 2	Koeoja 2 puhdistuksen jälkeen.	S	Riikka Väi- sänen
1271	10	31.5.2016	Koeoja 2	Koeojan 2 itäprofiilin pohjoisosaa. Profiilissa on erotettavissa vain luonnollisia kerroksia: pintaturpeen alla vaalea savensekainen siltti.	E	Riikka Väi- sänen
1271	11	30.5.2016	Koeoja 2	Koeojan 2 itäprofiilin eteläosaa. Profiilissa on erotettavissa vain luonnollisia kerroksia: pintaturpeen alla vaalea savensekainen siltti.	E	Riikka Väi- sänen
1271	12	31.5.2016	Koeoja 2	Koeoja 2:n keskiosassa, länsiprofiilin vieressä ollut pienialainen likamaaläikkä, josta löytyi kirkasta lasia, rautanauvoja ym. moderneja löytöjä.	S	Riikka Väi- sänen
1271	13	31.5.2016	Koeoja 3	Koeoja 3 puhdistuksen jälkeen.	N	Riikka Väi- sänen
1271	14	31.5.2016	Koeoja 3	Koeoja 3 puhdistuksen jälkeen.	S	Riikka Väi- sänen
1271	15	31.5.2016	Koeoja 3	Koeojan 3 itäprofiilin pohjoisosaa. Profiilissa on erotettavissa vain luonnollisia kerroksia: pintaturpeen alla vaalea hiekansekainen siltti.	E	Riikka Väi- sänen
1271	16	30.5.2016	Koeoja 3	Koeojan 3 itäprofiilin eteläosaa. Profiilissa	E	Riikka Väi-

Liite 1

				sa on erotettavissa vain luonnollisia kerroksia: pintaturpeen alla vaalea hiekansekainen siltti.		sänen
1271	17	31.5.2016	Tutkimus- alue	Yleiskuva tutkimusalueesta. Kuvassa etualalla koeoja 3. Takana koeojassa 2 kaivamassa Tuuli Heinonen.	N	Riikka Väisänen
1271	18	31.5.2016		Yleiskuva tutkimusalueen ja pellon väliin jääneistä tuhoutuneen ulkorakennuksen raunioista.	N	Riikka Väisänen
1271	19	31.5.2016		Yleiskuva tutkimusalueesta. Kuva otettu ylempältä terassilta. Taustalla erottuu peltoalue.	NW	Riikka Väisänen
1271	20	31.5.2016		Tutkimusalueen itäpuolelle jäänyt ylempi terassi sekä kalliorinne.	N	Riikka Väisänen
1271	21	31.5.2016		Tutkimusalueelta etelään johtanut vanha tien pohja.	S	Riikka Väisänen
1271	22	31.5.2016		Yleiskuva tutkimusalueen sijainnista. Tutkimusalue sijaitsi kuvan vasemmassa laidassa olevalla metsäisellä rinteellä. Oikeassa reunassa on samalla kumpareella sijainnut asuinrakennus puutarhoineen ja ulkorakennuksineen.	NW	Riikka Väisänen
1271	23	31.5.2016		Yleiskuva tutkimusalueen sijainnista. Tutkimusalue sijaitsi kuvan vasemmassa laidassa olevalla metsäisellä rinteellä. Oikeassa reunassa on samalla kumpareella sijaitsevan asuinrakennuksen puutarhaa.	NW	Riikka Väisänen

- P112= X= 6692227,42
Y= 25491433,06
- P113= X= 6692231,74
Y= 25491430,74
- P114= X= 6692234,52
Y= 25491426,85
- P115= X= 6692245,24
Y= 25491418,81
- P116= X= 6692237,73
Y= 25491428,56
- P117= X= 6692245,23
Y= 25491426,80

Apukiintopisteiden korkeusjärjestelmä ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä N2000

<p>VANTAA Keimola (Borgby) Linna</p>	<p>YLEISKARTTA Koeajat</p>
<p>Riikka Väisänen 2016</p>	<p>Mk 1:500</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Tuuli Heinonen (Vantaan kaupunginmuseo) & Jan-Erik Nyman (Museovirasto) 2016</p>	<p>TUTKIMUSLAITOS: VANTAAN KAUPUNGINMUSEO ARKISTO: MUSEOVIRASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 1</p>	